

LA VIDA QUE PASSA

JOSEP IGUAL. *Ditades al vidre*. Aeditors. El Perelló. 2008.

Semblava que amb l'arribada del segle XXI les muses poètiques havien abandonat Josep Igual, ja que el seu darrer poemari, *Rebotiga del brocanter*, data de l'any 2000, des d'aleshores ens havia obsequiat amb una antologia poètica, *Poemes escollits* (2007), on hi figuraven mitja dotzena de poemes inèdits, i mentrestant s'havia dedicat a conrear diferents gèneres literaris, dietaris, contes, columnes periodístiques, retrats literaris...

Vuit anys després publica *Ditades al vidre*, poemari amb el que va ser finalista del premi Vila de Martorell de 2008. Poques vegades unes cites literàries reflecteixen tant bé el contingut d'un llibre com les que encapçalen el darrer del poeta benicarlando: *Y así la vida pasas,/morador de entresueños,/por esas galerías/ donde la luz más bella hace la sombra/y donde la memoria más pura hace el olvido*. (Luis Cernuda); i l'altra: *Dies recordo. Pero espero dies* (Gerard Vergés).

Perquè el llibre expressa la dura quotidianitat del ser humà enfrontat al pas dels dies, ja en el primer poema "Llindar", tota una declaració de principis, manifesta estar *Rebuscant la misericòrdia/entre els implacables arguments/del no-ésser de cada dia*.

Després el llibre està dividit en cinc apartats, el primer "Meditacions", està format per nou poemes brevíssims, alguns amb ressonàncies bíbliques, en què el poeta s'enfronta a la seua condició de mortal. El segon apartat del llibre porta per títol "Dies al món", i podríem dir que és la seua columna vertebral, constituït per vint-i-dos poemes, el poeta s'enfronta amb el seu paper dintre la societat, on sovint se l'ignora o bé pot irritar: *Calles./ I t'escriu el profeta de l'arena galilea./Crides./I convoques la cridòria que et nega*, tanmateix no pot oblidar *La responsabilitat de les preguntes*, ja que la missió dels poetes és la de *vinguts potser/per desinfectar/novament els noms*, la seua paraula és *la necessària queixa/ de les darreres insurreccions*, i encara que aquests intents fallen *només l'intent ja et dignifica ja que Som les derrotes que escollim*.

Continua el llibre amb un tercer apartat "Pòsits", en ell la veu del poeta es fa més intimista, ací hi ha lloc per a l'amor, un paisatge bonic o el record d'una música. El quart apartat es titula "Llevats" i és el més metaliterari del llibre, en ell medita sobre aquells elements que fan créixer la paraula poètica, i reprén l'ensenyament d'Antonio Machado, la poesia és paraula en el temps, *Sintaxi grapejada pels dits del temps*, diu en el poema "La rosa".

"Davant la darrera foscor" és l'apartat que clou el llibre en ell el poeta torna una altra vegada cap a l'intimisme, i es formula quin és el seu paper en el món, amb uns poemes plens d'interrogants que expressen els seus dubtes i conclou: *Potser espera una tèbia cadira/ a l'altra banda de la transparent frontera,/el gloriós desordre del temps,/ la prodigiosa capgirada del dolor,/ la terra assaonada d'una promesa heretada*.

Amb *Ditades de vidre* Josep Igual ha aconseguit conjuminar dues tendències poètiques tant oposades com la poesia simbolista, amb unes metàfores sovint críptiques, i la poesia de l'experiència, a l'enfrontar el ser humà amb les qüestions claus de l'existència. Tots aquests anys de silenci poètic han valgut la pena perquè el poeta ha donat a llum un llibre d'una gran maduresa poètica i vital, on la paraula ha estat depurada per expressar només l'essencial, la seua lectura no deixarà indiferent.

Josep Manuel San Abdón

Publicat a *La Veu de Benicarló*, 650 (05/09/2008)